

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

MARRËVESHJE BASHKËPUNIMI

MINISTRIA E ARSIMIT, SPORTIT
DHE RINISË

AUTORITETI PËR INFORMIMIN
MBI DOKUMENTET E ISH SIGURIMIT
TË SHTETIT

Nr. 1646 Prot. Datë 18/3/2021

Nr. 442 Prot. Datë 18/03/2021

Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë (më poshtë MASR), përfaqësuar nga znj. Evis Kushi, Ministër,

dhe

Autoriteti për Informimin mbi Dokumentet e Ish Sigurimit të Shtetit (më poshtë AIDSSH), përfaqësuar nga Znj. Gentiana Sula, Kryetar;

Për të konsoliduar koordinimin dhe bashkërendimin institucional në drejtime konkrete; *palët* bien dakord të lidhin këtë **Marrëveshje Bashkëpunimi** (më poshtë “**Marrëveshja**”).

Neni 1 Qëllimi

Qëllimi i kësaj Marrëveshjeje Bashkëpunimi është përcaktimi i rregullave të bashkëpunimit, ndërmjet MASR dhe AIDSSH në kuadër të zbatimit të politikave të përbashkëta mbështetëse, ku përfshihet periudha e komunizmit, në vitet '44-'91, bashkëpunimin në fushën e projekteve të përbashkëta me fokus njohjen dhe përkujtimin e vlerave të brezave të rinj, nëpërmjet studimit, përfshirjes dhe pjesëmarrjes në vende të kujtesës për ngjarje të vende që dëshmojnë histori dhe realitete të 1944-1991, nga krimet e komunizmit, të funksionet e ish-Sigurimit të Shtetit në Shqipëri; bashkëpunimi në fushën e zhvillimit të programeve të përbashkëta për mësuesit e historisë, tekst shkruarit e historisë dhe të kurrikulave shkollore me dokumentacionin që administrohet nga AIDSSH.

Neni 2 Objekti

Objekti i kësaj marrëveshjeje është institucionalizimi i marrëdhënieve për bashkëpunimin e ndërsjellë të palëve, në kuadër të zbatimit të politikave arsimore dhe të formimit historik, ku përfshihen ato për periudhën gjysmëshekullore të regjimit komunist në vend;

Neni 3

Baza ligjore

Baza ligjore e kësaj **Marrëveshjeje** është ligji nr. 45/2015 “Për të drejtën e informimit për dokumentet e ish-Sigurimit të Shtetit të Republikës Popullore Socialiste të Shqipërisë”, i ndryshuar neni 17 i Rregullores “Për Organizimin dhe Funkcionimin e Autoritetit për Informimin mbi Dokumentet e ish-Sigurimit të Shtetit”, e ndryshuar, miratuar me Vendimin nr. 21, datë 09.05.2017 të Autoritetit, ligji nr. 80/2015 “Për arsimin e lartë dhe kërkimin shkencor në institucionet e arsimit të lartë në Republikën e Shqipërisë” dhe ligji nr. 69/2012 “Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.

Neni 4

Të drejtat dhe detyrimet e palëve

Në përmbushje të kësaj marrëveshjeje, MASR dhe AIDSSH kanë të drejta dhe detyrime, dhe angazhohen të bashkëpunojnë në fushat e tyre të kompetencës dhe të misionëve të tyre, si më poshtë:

1. AIDSSH merr përsipër të krijojë kushtet e nevojshme për t’u bërë qendër e vizitueshme studimore për nxënësit dhe studentët, në mjediset që mund të jenë në interesin e tyre dhe të vërë në dispozicion të tyre:
 - Arkivin e Autoritetit;
 - Sallën e leximit, bibliotekën, botimet e institucionit;
 - Ekspozitat tematike për të shkuarën komuniste;
 - Zhvillimin e projekteve studimore të së shkuarës, me mjediset dhe me burimet e AIDSSH-së dhe partnerëve;
 - Të vërë në dispozicion një hartë të vendeve të vuajtjes së dënimit dhe ekzekutimit, për t’u përdorur nga të interesuarit.
2. AIDSSH në vijim të punës së bërë për çështjet dhe personalitetet historike të zbardhura deri më sot, me dokumentacion dhe studime, do të mbështesë organizimin e vizitave shkollore, të inkurajara dhe sugjeruara nga MASR, të cilat mund të jenë pjesë e programit vjetor, në:
 - a. Muzeun e Shkencave të Natyrës “Sabiha Kasimati” në Tiranë; (ku AIDSSH ka kontribuar me këndin e kujtesës dhe sugjerimin për emrin);
 - b. Në vendin e ekzekutimit të 22 intelektualëve të “bombës” në legatën sovjetike, në Mënik, Pezë-Helmës, Tiranë; (ku AIDSSH ka zbardhur dosjen, nderuar persona dhe propozuar emrin e rrugës “26 shkurti”);
 - c. Kampin e Punës së Detyruar në Tepelenë; (ku AIDSSH ka zhvilluar punë kërkimore në arkiva dhe bashkëpunuar me institucione, pushtet vendor dhe organizata);
 - d. Burgun e Spaçit dhe të Burrelit; (për të cilët AIDSSH ka deklasifikuar dosje dhe kontribuar në çështje të të drejtave të njeriut të lidhura me to).
 - e. dhe vende të tjera të kujtesës.

3. AIDSSH dhe MASR marrin përsipër të bashkëpunojnë në fushën e zhvillimit të programeve të përbashkëta për:
 - mësuesit e historisë;
 - tekstshkruesit e historisë dhe të programeve shkollore;
 - programshkruesit e lëndëve shkollore: histori, letërsi, gjuhësi, biologji, kimi, qytetari, gjeografi, etj.
4. Organizimin e aktiviteteve të përbashkëta që kanë në fokus të tyre krimet e komunizmit në Shqipëri dhe periudhën që ka funksionuar ish-Sigurimit i Shtetit, me qëllim njohjen dhe edukimin e nxënësve dhe studentëve me historinë e tij, si dhe zbatimin e vendimit të ministrave të Edukimit (Krakovi 2000) për caktimin në shkolla të një dite përkujtimore, si ditën përkujtimore për viktimat e regjimeve totalitare naziste dhe komuniste 23 Gushtin.
5. Të marrin pjesë në takime të organizuara nga secila palë, për çështje që janë objekt i kësaj marrëveshjeje.
6. Të bëjnë të disponueshëm kundrejt kërkesave, dokumente dhe materiale arkivore që i përkasin periudhës së komunizmit me fokus veprimtarinë e sigurimit të shtetit dhe që i nevojiten secilës palë në funksion të veprimtarisë së punës përkatëse në përputhje me legjislacionin në fuqi për arkivat;
7. Të bashkërendojnë punën për edukimin e nxënësve dhe studentëve nëpërmjet garantimit të mundësive për shqyrtimin e dokumenteve të organeve të diktaturës komuniste, duke përfshirë dokumentet e ish-Sigurimit të Shtetit të asaj periudhe. Nxënësit mund të realizojnë projekte me qëllim jo vetëm njohjen e këtyre regjimeve, por nëpërmjet punës kërkimore ata fokusohen në pasojat që i sollën njerëzimit vendosja e këtyre regjimeve dhe në masat që duhet ndërmarrë shoqëria sot për të parandaluar përsëritjen e këtyre ngjarjeve shkatërrimtare, si kriza e thellë ekonomike, lufta e klasave, diktatura e proletariatit, politika e vetëizolimit, dhunimet masive të të drejtave të njeriut dhe të vlerave themelore të tij.
8. Të organizojnë, hapin ose shkëmbejnë ekspozita që kanë si bazë pasurinë dokumentare apo kulturore në fushat respektive që dy institucionet mbulojnë sipas ligjit.

Neni 5

Koordinimi ndërmjet palëve

1. Në zbatim të kësaj Marrëveshjeje, AIDSSH dhe MASR do të caktojnë nga një person kontakti.
2. Personat e kontaktit do të mbajnë takime ndërmjet tyre në varësi të nevojës për marrje dhe dhënie të informacionit dhe do të informojnë titullarin e institucionit në lidhje me zbatimin e kësaj Marrëveshjeje.
3. Komunikimi mes palëve do të jetë në formë zyrtare shkresore, duke mos përjashtuar format më të shpejta të komunikimit elektronik.
4. Palët do të njoftojnë reciprokisht, në rast se ndryshohet personi i kontaktit.

Neni 6

Amendimi i Marrëveshjes

1. Palët mund të bëjnë përmirësime, ndryshime dhe/apo shtesa në këtë **Marrëveshje**, bazuar në pëlqimin e ndërsjellë të tyre.
2. Çdo përmirësim, ndryshim dhe/apo shtesë do të bëhet vetëm me shkrim nga titullarët e **AIDSSH** dhe **MASR**, apo nga persona të autorizuar prej tyre dhe do të hyjnë në fuqi pas nënshkrimit të tyre.

Neni 7 Mirëbesimi

1. **AIDSSH-ja** dhe **MASR-ja** do të respektojnë parimin e mirëbesimit të ndërsjellë.
2. Palët duhet të mbajnë në mirëbesim dhe të përdorin sipas fushës së veprimit të gjitha dokumentet, të dhënat dhe informacionet e tjera të shkëmbyera prej tyre në lidhje me këtë Marrëveshje.
3. Vështirësitë e paparashikuara, mosmarrëveshjet ose mospajtimet që rezultojnë nga zbatimi i kësaj marrëveshjeje bashkëpunimi do të zgjidhjen nëpërmjet bisedave në mirëbesim, me negociata midis Palëve.

Neni 8 Afati i marrëveshjes

1. Kjo **Marrëveshje** do të lidhet për një kohëzgjatje të pacaktuar.
2. Marrëveshja mund të përfundojë nga secila **Palë** nëpërmjet dërgimit të një njoftimi me shkrim **Palës** tjetër, (të paktën një muaj përpara).
3. Në rast të përfundimit të kësaj Marrëveshjeje, palët do t'u përmbahen detyrimeve që rrjedhin nga kjo Marrëveshje, për sa i përket informacionit të shkëmbyer përpara datës së përfundimit të saj.

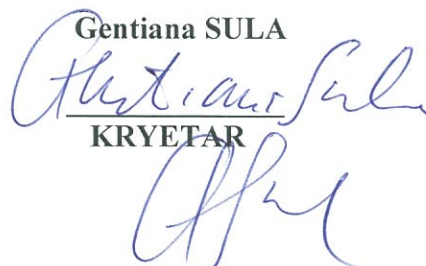
Neni 9 Nënshkrimi dhe hyrja në fuqi

1. Kjo **Marrëveshje** hyn në fuqi ditën e nënshkrimit të saj.
2. Marrëveshja është hartuar në Tiranë, në katër kopje origjinale, dy prej të cilave depozitohen në **Autoritetin për Informimin mbi Dokumentet e ish Sigurimit të Shtetit** dhe dy të tjera depozitohen në **Ministrinë e Arsimit, Sportit dhe Rinisë**.

Për
Ministrinë e Arsimit, Sportit dhe Rinisë

Evis KUSHI
MINISTËR

Për
**Autoritetin për Informimin mbi
Dokumentet e ish Sigurimit të Shtetit**

Gentiana SULA

KRYETAR